

แบบตรวจสอบ (Check Lists) รายละเอียดเนื้อหาและรูปแบบหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
สำหรับหน่วยงานดำเนินการก่อนนำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบหลักสูตรตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัย

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
1	ปรัชญาของหลักสูตร	<p>1. กระชับ ชัดเจน ไม่ยาวหรือยืดเยื้อ หลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำหรือภาษาที่ฟุ่มเฟือย ให้สะท้อนอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของหลักสูตร สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome) ของหลักสูตร สะท้อนสิ่งที่วัดและประเมินได้ ทันสมัย มุ่งอนาคต สัมพันธ์กับบริบทแวดล้อมในด้าน ต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ นโยบาย ยุทธศาสตร์และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย</p> <p>2. ภาษาในการนำเสนอปรัชญาของหลักสูตร ให้นำเสนอในลักษณะที่ประกอบด้วยเป้าหมายที่ต้องการจะบรรลุและวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น</p>
2	วัตถุประสงค์หลักสูตร	<p>1. สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร</p> <p>2. ก่อนเริ่มต้นวัตถุประสงค์เป็นข้อ ๆ ควรมีการอารัมภบทหรือเกริ่นนำ</p> <p>3. การนำเสนอ/การเขียน ให้มีลักษณะบ่งบอกการดำเนินการ โดยใช้ภาษาในลักษณะชัดเจน เช่น “เพื่อผลิต / เพื่อพัฒนา / เพื่อส่งเสริม .....” ตัวอย่างเช่น</p> <p>3.1 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหรือ</p> <p>3.2 เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษา... และหรือ</p> <p>3.3 เพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาจีน.....</p> <p>4. การเขียนวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน สอดคล้องและสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome) ของหลักสูตร</p>
3	การบูรณาการหลักสูตร	<p>หลักสูตรที่เป็นศาสตร์เดียวกัน ปริญญาเดียวกัน ให้บูรณาการเป็นหลักสูตรแบบแขนงวิชาตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัยและนโยบายของมหาวิทยาลัย ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดเฉพาะของ มคอ.1 หรือ เกณฑ์มาตรฐานของสภาวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ หรือไม่มีข้อกำหนดภายใต้ MOU กับสถาบันหรือหน่วยงานร่วมผลิต ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญของการจัดการหลักสูตรคือต้องเป็นหลักสูตรที่เป็นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ตอบโจทย์การผลิตและพัฒนากำลังคนของชาติ (S-Curve) สอดคล้องกับ demand & supply และความต้องการของตลาด เปิดแล้วมีคนเรียน เลี้ยงตัวเองได้ ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
4	เหตุผลในการปรับปรุง	<p>1. อธิบายให้ชัดเจนอย่างมีนัยสำคัญทำไมจึงต้องปรับปรุงหลักสูตร ไม่ควรระบุเพียงว่าปรับเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ สกอ./อว./องค์กรวิชาชีพ/สภาวิชาชีพ หรือ เป็นการปรับเพราะครบวงรอบที่จะต้องปรับปรุง</p> <p>2. ต้องสะท้อนเนื้อหาเกี่ยวกับความทันสมัย การเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากหลักสูตรจะมีวงรอบการปรับปรุงทุก ๆ 5 ปี ดังนั้น หลักสูตรที่ปรับปรุงในครั้งล่าสุดนี้จะต้องแตกต่างจากหลักสูตรเดิมที่ใช้มาแล้ว 5 ปี และหลักสูตรที่ปรับปรุงล่าสุดนี้จะต้องทันสมัย เหมาะสมกับช่วงเวลาและสถานการณ์ปัจจุบันถึงอนาคตอีกอย่างน้อยเท่าวงรอบอายุหลักสูตร หรือ 5-10 ปี</p> <p>3. ปัจจัยที่ควรนำมากล่าวอ้างเพื่อสนับสนุนให้เป็นความจำเป็นได้แก่ (1) เกณฑ์หรือข้อกำหนดของสภาวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพ หรือ กฎหมายวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) (2) มาตรฐานคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา (มคอ.1) (ถ้ามี) (3) ข้อเสนอแนะของกรรมการตรวจประกันคุณภาพภายในระดับหลักสูตร (IOA) (4) ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต (5) ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการทวนสอบ (6) ยุทธศาสตร์ชาติและจุดเน้นการพัฒนาประเทศ และ (7) การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของศาสตร์เฉพาะหลักสูตร เป็นต้น</p> <p>ทั้งนี้ การอธิบายเหตุผล ต้องอธิบายในเชิงวิชาการ (academic reason)</p>
5	การนำเสนอเนื้อหาในหัวข้อ 11 และ 12 ในหมวดที่ 1 ของเล่มหลักสูตร (มคอ.2)	ต้องนำเสนอให้สะท้อนหรือสัมพันธ์กับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีทั้งระดับโลก ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือความสอดคล้องของหลักสูตรต่อยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางและจุดเน้นการพัฒนาประเทศ คุณลักษณะบัณฑิตแห่งศตวรรษที่ 21 บัณฑิตพันธุ์ใหม่ โดยเฉพาะการตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนากำลังคนของชาติ
6	สิ่งที่แตกต่างจากหลักสูตรเดิม (กรณีหลักสูตรปรับปรุง) หรือ ลักษณะเด่นของหลักสูตร (กรณีหลักสูตรใหม่)	อธิบายเนื้อหาที่สะท้อนให้เป็นการแตกต่าง ความใหม่ ความโดดเด่นที่ต่างจากหลักสูตรเดิม และที่เด่นจากหลักสูตรเดียวกันหรือหลักสูตรที่คล้ายกันที่ทำการเปิดสอนในสถาบันอื่น เช่น (1) การเพิ่ม-ลดจำนวนหน่วยกิตเมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรเดิม (2) เป็นการบูรณาการหลักสูตรหลายหลักสูตรรวมกัน (3) เป็นหลักสูตรที่ดำเนินการโดยร่วมมือกับสถานประกอบการหรือสถาบันการศึกษาอื่น (4) กระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติ หรือ WIL (5) เนื้อหาหลักสูตรที่สะท้อนความทันสมัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และ/หรือการเปลี่ยนแปลงร่วมสมัย

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
7	รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “ศึกษา” หรือ “การศึกษา” หรือ “ความหมาย” เป็นคำขึ้นต้นการเขียนคำอธิบายรายวิชา 2. ให้ระบุขอบเขตของรายวิชานั้น ๆ ว่า “ศึกษา” หรือ “วิเคราะห์” หรือ “สังเคราะห์” หรือหลายอย่างรวมกันเกี่ยวกับอะไร (What) อย่างชัดเจน เช่น “ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการ.....” ซึ่ง ในกรณีเป็นรายวิชาลักษณะเช่นนี้ อาจใช้คำว่า “ศึกษา” หรือ “การศึกษา” ขึ้นต้นคำอธิบายรายวิชาได้ 3. ให้ระบุรูปแบบ หรือ วิธีการ (How) ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ไว้ในคำอธิบายรายวิชา เช่น มีการใช้ กรณีศึกษา การศึกษาจาก โครงการ (Project-based) การสำรวจ การวิเคราะห์ เป็นวิธีการหรือกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ เป็นต้น 4. คำขึ้นต้นคำอธิบายรายวิชา ให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างการใช้คำ “นามวลี” หรือ “กิริยวลี” กรณีใช้คำนามวลี ควรเป็นคำนามวลีในลักษณะเดียวกันทุกวิชา หรือ กรณีใช้คำกิริยวลี ควรใช้กิริยวลีทุกวิชา ทั้งนี้ ให้งดใช้คำว่า “ศึกษา” หรือ “การศึกษา” หรือ “เช่น” หรือ “อาทิ” หรือ “ได้แก่” หรือ “ในที่สุด” หรือ “ท้ายที่สุด” ในคำอธิบายรายวิชา 5. คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาต้องสะท้อนเนื้อหาวิชาที่มีความลุ่มลึกและเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ของผู้เรียน ขณะที่รายวิชาที่เป็นรายวิชาปฏิบัติ จะต้องสะท้อนการฝึกปฏิบัติเพื่อเกิดทักษะไม่ใช่การบรรยาย 6. ทุกหลักสูตร ต้องจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 7. กรณีหลักสูตรภาษาภาษาต่างประเทศ เช่น หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น ต้องจัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นภาษาต่างประเทสนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้ คำอธิบายรายวิชาภาษาไทยกับภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศจะต้องมีความหมายสัมพันธ์หรือสอดคล้องกันในเชิงบริบทและเนื้อหา มากกว่าการแปลแบบคำต่อคำ 8. การเขียนชื่อรายวิชา จะต้องมี ความหมายของข้อความภาษาไทยและภาษาต่างประเทศนั้น ๆ ถูกต้องและตรงกันหรือสัมพันธ์กัน เป็นไปตามหลักภาษาและมาตรฐานทางวิชาการที่ใช้เป็นมาตรฐานสากล ทั้งการใช้ตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ตัวพิมพ์เล็ก การมีอักษร “s” ต่อท้ายคำหรือการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ

หที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
7	รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา (ต่อ)	<p>9. การกำหนดรายวิชา ต้องไม่ให้มีลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน หรือคล้ายกัน หรือ ไม่เป็นลักษณะการแบ่งแยกหัวข้อหลักให้ย่อยลงเพื่อเป็นรายวิชาต่าง ๆ</p> <p>10. คำอธิบายรายวิชาต้องสัมพันธ์กับจำนวนหน่วยกิต ไม่สั้นหรือยาวเกินไป เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตและครอบคลุมขอบเขตรายวิชา ความยาวควรอยู่ระหว่าง 3-5 บรรทัด โดยให้ความยาวสัมพันธ์กันทั้งคำอธิบายรายวิชาที่เป็นภาษาไทย และที่เป็นภาษาต่างประเทศ</p> <p>11. คำอธิบายรายวิชาควรมีลักษณะที่สะท้อนเนื้อหาที่สัมพันธ์กับระดับการศึกษา เช่น รายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะเน้น การศึกษาหลักการ แนวคิดพื้นฐานของศาสตร์ ขณะที่รายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาควรเน้นการพัฒนาทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประยุกต์ใช้หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การต่อยอดหรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่</p> <p>12. การเขียน ให้จัดเรียงลำดับเนื้อหาและความหมายตามลำดับก่อน-หลังให้ถูกต้องตามหลักภาษา</p> <p>13. หลีกเลี่ยงหรือไม่ใช้คำประเภท “เช่น” “ได้แก่” หรือ “อาทิ” ในคำอธิบายรายวิชา โดยใช้คำในลักษณะ “ประกอบด้วย” แทน</p> <p>14. ให้ใช้ตัวอักษร (Font) แบบเดียวกันทั้งในเล่มหลักสูตรและเอกสารนำเสนอหลักสูตร โดยให้ใช้ตัวอักษรไทยสารบรรณ ขนาด 16 และ Time New Roman ขนาด 12 สำหรับภาษาอังกฤษ</p> <p>15. ชื่อวิชา และเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชา จะต้องมึลักษณะที่สะท้อนการผลิตบัณฑิตให้มีทักษะ และต้องสัมพันธ์กับปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ และอาชีพที่สามารถทำได้หลังสำเร็จการศึกษา</p> <p>16. หลักสูตรที่มีลักษณะวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ ควรแสดงข้อมูลรายวิชา เนื้อหาในคำอธิบายรายวิชาที่สะท้อนกระบวนการปฏิบัติ การนำ หลักการ WIL (Work Integrated Learning) หรือ CWIE (Cooperative and Work Integrated Education) มาใช้ มากกว่านำเสนอในลักษณะรายวิชา บรรยายหรือทฤษฎี</p> <p>17. ควรมีรายวิชาที่สะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะของหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักสูตรเดียวกันหรือที่คล้ายกันที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาอื่น</p> <p>18. คำอธิบายรายวิชาให้สัมพันธ์กับหน่วยกิตที่ระบุในหลักสูตร ระหว่างรายวิชาทฤษฎีและรายวิชาปฏิบัติ</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
7	รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา (ต่อ)	<p>19. ตรวจสอบการเขียนชื่อวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รหัสวิชา และคำอธิบายรายวิชา กรณีเป็นรายวิชาเดียวกันจะต้องเขียนให้ถูกต้องตรงกันในทุกที่ที่ปรากฏในเล่มหลักสูตร ได้แก่ ในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร แผนการเรียน คำอธิบายรายวิชา และตารางเปรียบเทียบหลักสูตร ตารางเปรียบเทียบ มคอ.1 (ถ้ามี) ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <p>20. ควรมีรายวิชา หรือ เนื้อหารายวิชา คำอธิบายรายวิชา ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง Digital Economy, Digital Transformation, Virtual World และการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตศตวรรษที่ 21</p> <p>21. คำอธิบายรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต้องสะท้อนรายละเอียดหรือเนื้อหากิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพที่ทำได้เมื่อสำเร็จการศึกษา รายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาเรียน องค์กรประกอบประสบการณ์ภาคสนาม (หัวข้อที่ 4 ในหมวดที่ 3 ในเล่มหลักสูตร-ถ้ามี) และความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี (ที่ระบุในหมวดที่ 4 ของเล่มหลักสูตร)</p> <p>22. คำอธิบายรายวิชาแต่ละรายวิชา จะต้องไม่เป็นลักษณะของการยกข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งของบางรายวิชามาใช้ซ้ำ ๆ กัน หรือ เหมือนๆ กันในทุกรายวิชา</p>
8	ผู้เข้าเรียนและภาษาที่ใช้	<p>ไม่ควรกำหนดในลักษณะที่เป็นการเฉพาะเจาะจงหรือขาดความยืดหยุ่น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้าเรียน “รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดีทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน” 2. ภาษาที่ใช้ “จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย โดยใช้สื่อการเรียนการสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ” เป็นต้น ยกเว้นหลักสูตรนานาชาติ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาจากรัฐบาล การระบุนักศึกษาเข้าเรียนจะระบุเป็นการรับเข้าเรียนในลักษณะของการเจาะจงการรับเฉพาะนักศึกษาต่างชาติไม่ได้ แต่ระบุเป็นสัดส่วนในจำนวนรับได้ (รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ)
9	คุณสมบัติของผู้เข้าเรียน	<p>กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า มาตรฐานผลการเรียนรู้ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา โดยปกติจะประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณสมบัติทั่วไป เช่น (1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (2) อื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเรื่องการรับสมัครนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา เป็นต้น 2. กรณีมีข้อกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเรียนเป็นการเฉพาะใน มคอ.1 (ถ้ามี)จะต้องระบุคุณสมบัติให้เป็นไปตาม มคอ.1

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
10	ปัญหาแรกเข้าของผู้เรียน	<p>พิจารณาประเด็นที่เป็นปัญหาจริง ๆ ของนักศึกษาใหม่ที่เข้าเรียนในภาคเรียนแรกหรือปีการศึกษาแรก เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้เดิมที่อาจจะไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เลือกเรียน 2. ปัญหาด้านการปรับตัวเข้าสู่สังคมใหม่ของนักศึกษา <p>ทั้งนี้ ในส่วนของวิธีการหรือกลยุทธ์การจัดการแก้ไข ต้องระบุให้สัมพันธ์กับปัญหา</p>
11	ประเภทหลักสูตร	ต้องระบุให้ชัดเจน โดยศึกษาข้อมูลจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ. 2558
12	การกำหนดจำนวนรับเข้าเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาความสอดคล้องสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษากับจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานของ อว. หรือ เกณฑ์ตาม มคอ.1 (ถ้ามี) หรือ ตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) 2. พิจารณาประสิทธิภาพการผลิตตามแผนการผลิตบัณฑิตรวมทุกชั้นปี 3. พิจารณาจุดคุ้มทุนตามแผนการผลิตบัณฑิตของหลักสูตร อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา (จำนวนขั้นต่ำที่สามารถเปิดรับได้) และอัตราการคงอยู่ตลอดหลักสูตรจากสถิติการจัดการศึกษาในรอบการผลิตบัณฑิต 1 รุ่น 4. พิจารณากลุ่มเป้าหมายที่จะสมัครเข้าเรียน
13	การระบุความร่วมมือและการให้ปริญญา (หัวข้อที่ 5.5-5.6 ในหมวดที่ 1 ของเล่มหลักสูตร)	กรณีที่เป็นหลักสูตรที่มีความร่วมมือโดยให้ปริญญา 2 สถาบัน จะต้องแนบ MOU ที่มีรายละเอียดความร่วมมืออย่างชัดเจน เนื้อหาใน MOU ต้องระบุประเภทความร่วมมือในลักษณะของการ “ร่วมผลิต” ไม่ใช่ความร่วมมือทั่วไป เช่น การแลกเปลี่ยนอาจารย์ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา แต่ต้องเป็นลักษณะของความร่วมมือในกระบวนการผลิตบัณฑิตตามแนวทางในประกาศกระทรวงการศึกษา เรื่อง แนวทางความตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
14	<p>อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <p>(คุณวุฒิ จำนวน และ ผลงานวิชาการ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร นอกจากจะต้องมีจำนวน และคุณวุฒิที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแล้ว ควรพิจารณาผู้มีตำแหน่งทางวิชาการ และมีผลงานวิชาการที่เป็นเรื่องหรือหัวข้อที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรและสาขาวิชา และควรเป็นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารมากกว่าการใช้ proceedings จากการนำเสนอในการประชุมวิชาการ 2. ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องนำเสนอหลักสูตรตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัย สำหรับในขั้นตอนการนำเสนอต่อที่ประชุม กบว. ให้ใช้หนังสือรับรองจากกองบรรณาธิการวารสารที่จะตีพิมพ์เผยแพร่หรือผู้จัดการประชุมวิชาการว่าได้ตอบรับการจะตีพิมพ์เผยแพร่หรือจะนำเสนอแล้วแทนเอกสารต้นฉบับหรือสำเนาผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ได้ แต่ในขั้นตอนการนำเสนอต่อสภาวิชาการเป็นต้นไป จะต้องแสดงผลงานวิชาการที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่เสร็จเรียบร้อยและเป็นไปตามเกณฑ์ฯ ก.พ. อ. ว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเท่านั้น 3. หลักสูตรระดับปริญญาตรี ไม่ควรมีเฉพาะอาจารย์ธรรมดาที่ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการหรือไม่มีคุณวุฒิปริญญาเอก อย่างน้อยควรมีผู้ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก 1 คน และหรือ ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 คน หรือมีทั้งผู้ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกและผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอย่างละ 1 คน สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาควรเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางวิชาการทุกคน 4. ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และ อาจารย์ผู้สอน (เฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา) กรณีของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาควรเป็นประเภทบทความวิชาการ บทความวิจัย ที่เป็นผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ เช่น TCI Tier 1 ขึ้นไป และมี impact factor สูง 5. ผลงานวิชาการที่เป็นตำรา หรือ หนังสือ จะต้องเป็นผลงานที่ใช้ประกอบการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์ ก.พ.อ. ซึ่งผ่านการพิจารณาให้ได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งทางวิชาการแล้วเท่านั้นและอายุไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดในเกณฑ์ 6. กรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิไม่ตรงหรือไม่สัมพันธ์กับสาขาวิชา แต่มีผลงานวิชาการที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตร สามารถใช้ศักยภาพเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
14	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร (คุณวุฒิ จำนวน และ ผลงาน วิชาการ) (ต่อ)	<p>7. กรณีเป็นหลักสูตรที่มี มคอ. 1 และมีข้อกำหนดเฉพาะใน มคอ. 1 เกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำที่นอกเหนือจากที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร จะต้องดำเนินการให้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดใน มคอ.1 เฉพาะสาขาวิชาด้วย</p> <p>8. การเรียงลำดับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรในเอกสารหลักสูตร (มคอ.2) ให้เรียงตามคุณวุฒิสองสุดที่ตรงกับหลักสูตร หรือ ที่สัมพันธ์กับหลักสูตร หรือ เรียงตามตำแหน่งทางวิชาการสูงสุดที่ตรง หรือ สัมพันธ์กับหลักสูตร ตามลำดับ</p> <p>9. ผลงานวิชาการที่เป็นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยที่เป็นผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ควรเป็นผลงานวิชาการที่ดำเนินการในลักษณะเป็นหัวหน้าโครงการ หรือ ที่ดำเนินการเดี่ยวหรือเป็นทีมไม่เกิน 2-3 คน ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงการเลือกใช้ผลงานที่ดำเนินการในลักษณะทีมหรือกลุ่มขนาดใหญ่หรือจำนวนผู้ร่วมงานจำนวนมากเกิน 3 คนขึ้นไป ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นงานที่มีขอบข่ายหรือ scale ขนาดใหญ่</p> <p>10. ผลงานในลักษณะหนังสือหรือตำราที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ก.พ.อ. ว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ เป็นผลงานที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 นำมาใช้เป็นผลงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และ อาจารย์ผู้สอน (ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) ไม่ได้</p> <p>11. กรณีที่มีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์จำนวนมากรายการอยู่แล้ว ไม่ควรนำผลงานในฐานะที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้เป็นหนึ่งผลงานในเอกสารหลักสูตร</p> <p>12. รายงานการวิจัยหรือสรุปผลการวิจัยที่ไม่ได้มีการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามเกณฑ์ฯ ไม่ถือว่าเป็นผลงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558</p> <p>13. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ควรมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กับจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าเรียนตามแผนรับ และสัดส่วนต่อจำนวนนักศึกษาทั้งระบบ โดยเฉพาะหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้การพิจารณาสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาพิจารณาจากจำนวนที่มีทั้งหมดในหลักสูตร</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
14	<p>อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร (คุณวุฒิ จำนวน และ ผลงานวิชาการ) (ต่อ)</p>	<p>14. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ควรให้ความสำคัญกับสัดส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการศึกษาอิสระต่อจำนวนนักศึกษาที่ต้องรับผิดชอบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร และผลงานวิชาการวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ โดยเฉพาะหลักสูตรแบบ Research Degree หรือ หลักสูตรที่กำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ควรมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษาแบบ Research Degree อย่างน้อย 1 คน และควรมีการกำหนดกระบวนการพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบในหมวดที่ 6 ของเอกสารหลักสูตร (ส่วนที่ว่าด้วยการพัฒนาอาจารย์)</p> <p>15. ตรวจสอบการพิมพ์ ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ-สกุล คุณวุฒิการศึกษา อักษรย่อคุณวุฒิ ปี พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา สถาบันที่สำเร็จการศึกษา. รวมทั้งให้ตรงกับผลงานวิชาการที่ใช้ประกอบในหลักสูตรให้ถูกต้องตรงกันในทุกที่ที่ปรากฏในเล่มหลักสูตร กรณีมีการเปลี่ยนชื่อ-สกุล ซึ่งไม่ตรงกับที่ระบุในผลงานวิชาการที่ใช้ประกอบในหลักสูตร ให้ระบุข้อมูลเป็นหมายเหตุเพิ่มเติมให้ชัดเจน</p> <p>16. ผลงานวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน (กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) ในประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาคผนวก ให้นำเสนอในรูปแบบบรรณานุกรมตามแบบ APA และรูปแบบที่ อว. กำหนดเพิ่มเติมในการจัดทำเอกสารเพื่อกรอกข้อมูลในระบบ CHECO</p> <p>17. ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้เพิ่มหัวข้อ “ประวัติอาจารย์ผู้สอน” แยกเป็นอีกหัวข้อต่างหาก ต่อจากหัวข้อ “ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร” ในส่วนของภาคผนวก</p> <p>18. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพ หรือ มคอ.1 (ถ้ามี)</p> <p>19.. การพิจารณาคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรและสาขาวิชาหรือไม่ ให้พิจารณาเทียบกับ ISCED</p> <p>20. การนำเสนอข้อมูลประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ตรวจสอบให้เป็นรูปแบบเดียวกันทุกคนในทุกหัวข้อ และตรวจสอบความถูกต้องของคุณวุฒิการศึกษา อักษรย่อคุณวุฒิ วันเดือนปีที่สำเร็จการศึกษาวนเดือนปีเกิด ความสัมพันธ์ของปี พ.ศ. ที่ทำงาน กรณีที่อาจารย์บางท่านมีประวัติการทำงานเหมือนกัน ข้อมูลต้องตรงกัน เช่น ข้อมูลชื่อหน่วยงาน เป็นต้น</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
15	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	<p>ให้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาชีพที่ทำได้หลังสำเร็จการศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตร 2. รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา ที่สะท้อนว่าจะสามารถพัฒนาให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะนั้น ๆ ได้ 3. ตรงตามที่ระบุใน มคอ.1 กรณีเป็นหลักสูตรที่มี มคอ.1 4. สอดคล้องกับมาตรฐานของสภาวิชาชีพ กรณีเป็นหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพกำกับ 5. สอดคล้องกับมาตรฐานและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
16	อาชีพที่ทำได้หลังสำเร็จการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุให้ชัดเจนเป็นอาชีพหรือวิชาชีพอะไร และให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 2. ให้สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ 3. ให้สอดคล้องกับหัวข้อที่ 4 ในหมวดที่ 3 4. ให้สอดคล้องกับหมวดที่ 4 (คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้) 5. ให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาที่ระบุให้เรียนตามแผนการเรียน
17	การระบุจำนวนนักศึกษาย้อนหลัง	การนำเสนอข้อมูลจำนวนนักศึกษาในแบบนำเสนอหลักสูตร ให้ระบุข้อมูลตามแบบฟอร์มให้ชัดเจน พร้อมระบุข้อความในช่องหมายเหตุเพื่ออธิบายข้อมูลตามที่กำหนดในแบบฟอร์ม
18	เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องกำหนดให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแต่ละระดับ 2. ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ 3. ต้องกำหนดให้เป็นไปตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัย (Exit-Exam)

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
18	เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา (ต่อ)	<p>4. ต้องกำหนดให้มีระบบ และกลไกการสำเร็จการศึกษาเฉพาะของสาขาวิชา เป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับการสำเร็จการศึกษาที่จะเป็นหลักประกันเรื่องมาตรฐานและคุณภาพเฉพาะวิชาชีพของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา โดยอาจเป็นการสอบประมวลความรู้ก่อนสำเร็จการศึกษา (Exit-Exam) การจัดทำโครงการพิเศษที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของรายวิชาในหลักสูตร หรือแนวทางใดแนวทางหนึ่งที่เหมาะสม อาทิ</p> <p>4.1 กรณีเป็นหลักสูตรที่มีสภาวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพรับรอง หรือมีมาตรฐานวิชาชีพบังคับใช้แล้ว ให้ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเฉพาะวิชาชีพที่มีการกำหนดไว้แล้วตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพ หรือ มาตรฐานวิชาชีพนั้นเป็นเกณฑ์ เช่น เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาด้านการแพทย์แผนไทย เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านสถาปัตยกรรม เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านวิศวกรรม เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านกฎหมาย เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพการบัญชี เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพสาธารณสุข เกณฑ์ประกาศนียบัตรวิชาชีพมัคคุเทศก์ เกณฑ์มาตรฐานการสอบวัดสมรรถนะภาษาจีน เกณฑ์มาตรฐานการสอบวัดสมรรถนะภาษาญี่ปุ่น ผลสอบ TOEIC หรือ TOEFL หรือ IELTS หรือ CEFR สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นต้น</p> <p>4.2 กรณีเป็นหลักสูตรที่ยังไม่มีสภาวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ หรือ มาตรฐานวิชาชีพรับรอง ให้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์เฉพาะของหลักสูตรนั้น ๆ ขึ้นมา โดยวิธีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานซึ่งเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่มีการใช้ในองค์กรหรือหน่วยงานวิชาชีพหรือองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์นั้น ๆ โดยกรณีการพัฒนาขึ้นใหม่ควรดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ โดยกำหนดเป็นลักษณะ Exit-Exam เฉพาะสาขาวิชาเป็นเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา บริหารจัดการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและหน่วยงานต้นสังกัดหลักสูตร</p> <p>5. ทั้งนี้ การกำหนดหรือระบุเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาเกินขั้นต่ำที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เมื่อหลักสูตรผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และ ได้รับการรับทราบการเปิดสอนจาก อว. แล้ว เกณฑ์ที่กำหนดจะต้องนำมาบังคับใช้สำหรับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
19	มาตรฐานผลการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ อาชีพที่ทำได้ 2. สอดคล้องกับรายวิชาและเนื้อหาวิชา (คำอธิบายรายวิชา) ในหลักสูตร 3. ตรงกับ มคอ. 1 (ถ้ามี) และ มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) 4. การนำเสนอรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบย่อย ควรใช้ภาษาที่สื่อหรือสะท้อนความสัมพันธ์กับหัวข้อแต่ละด้าน และไม่ใช้ภาษาซ้ำซ้อน 5. สอดคล้องกับความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในแต่ละชั้นปีของนักศึกษา
20	Curriculum mapping	<ol style="list-style-type: none"> 1. การระบุความรับผิดชอบหลัก และ ความรับผิดชอบรอง ต้องให้สัมพันธ์กับแนวปฏิบัติในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร 2. การระบุความรับผิดชอบหลักและรับผิดชอบรองในรายวิชาต่าง ๆ ต้องให้สัมพันธ์กับคำอธิบายรายวิชา 3. การระบุจำนวนข้อของผลลัพธ์การเรียนรู้ ต้องให้ตรงกับ มคอ.1 (ถ้ามี)
21	การนำเสนอข้อมูลในเอกสารนำเสนอหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในแบบเสนอหลักสูตร การอธิบาย “เหตุผลและความจำเป็น” ในการปรับปรุงหลักสูตรให้นำเสนอเป็นข้อความที่มีเนื้อหาสะท้อนให้เห็นว่าเป็นความจำเป็นที่มีความจำเป็นอย่างชัดเจน ไม่ควรระบุเฉพาะเป็นการปรับปรุงตามวงรอบอายุหลักสูตรหรือและตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร หรือเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ (TQF) โดยให้ระบุประเด็นหรือสาระสำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงและต่างไปจากหลักสูตรฉบับเดิม 2. นำเสนอข้อมูลสนับสนุนที่สะท้อนความจำเป็นที่ดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรจากผลการศึกษาวิเคราะห์ตลาดหรือความต้องการของผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต ความต้องการเชิงวิชาชีพ ความต้องการของผู้เรียน ที่ได้การทำ Needs Assessment หลักสูตร 2. การอธิบายเหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตรในตารางเปรียบเทียบหลักสูตร ในช่อง “เหตุผลในการปรับปรุง” ให้ใช้ภาษาที่สมเหตุสมผลและเป็นเหตุผลเชิงวิชาการ ไม่ควรใช้ข้อความในลักษณะ เช่น “เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์” หรือ “เพื่อให้ศึกษามีเวลาเรียนลดลง” หรือ “เพื่อให้ศึกษามีเวลาเรียนมากขึ้น” หรือ “เพื่อให้สะท้อนความเป็นจริง” หรือ “เพื่อให้ทันสมัย” เพียงอย่างเดียวหนึ่ง

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
21	การนำเสนอข้อมูลในเอกสารนำเสนอหลักสูตร (ต่อ)	<p>3. การอธิบายจุดเด่นหรือลักษณะเฉพาะของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการปรับปรุง ต้องเขียนหรือระบุให้ชัดเจนว่าเด่นอย่างไร เน้นย้ำให้เห็นนัยยะความแตกต่างที่สำคัญ โดดเด่นแตกต่างจากหลักสูตรเดิมก่อนปรับปรุงอย่างไร รวมถึง แตกต่างจากหลักสูตรเดียวกันที่เปิดสอนโดยสถาบันอื่นอย่างไร</p> <p>4. การใช้ข้อความเกี่ยวกับนักศึกษา ให้เลือกใช้คำใดคำหนึ่งที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกับบริบทที่นำเสนอให้เหมือนกันทั้งหลักสูตร ได้แก่ คำว่า “ผู้เรียน” คำว่า “บุคลากร” คำว่า “นักศึกษา” คำว่า “บัณฑิต” โดยให้พิจารณาความสัมพันธ์กับบริบทที่นำเสนอ เช่น ถ้าเป็นการดำเนินการระหว่างการเรียนรู้ ให้ใช้คำว่า นักศึกษา หรือ ผู้เรียน เช่น “จัดกิจกรรมการศึกษาดูงานเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้ประสบการณ์ตรง” เป็นต้น ในกรณีเป็นเป้าหมายหรือผลลัพธ์ เช่น เป้าหมายการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ให้ใช้คำว่า “บัณฑิต” เช่น เป้าหมายของการจัดการศึกษาหลักสูตรนี้เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะวิชาชีพตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ เป็นต้น</p> <p>5. การพิสูจน์อักษรและตรวจสอบการพิมพ์ให้ถูกต้อง รวมทั้งการจัดรูปแบบการพิมพ์ การใช้ Font ตัวหนังสือให้เหมือนกัน การตัดคำ/ฉีกคำ</p> <p>6. กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องระบุเปลี่ยนแปลงอย่างไร ไม่ระบุเหตุผล “คงเดิม” แบบลอย ๆ</p>
22	เนื้อหาในหัวข้อองค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (หมวดที่ 3 หัวข้อที่ 4)	<p>1. ให้อธิบายเชิงระบบและกระบวนการที่จะพัฒนาให้นักศึกษามีศักยภาพเชิงวิชาชีพรายปีที่สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อาชีพที่ทำได้หลังสำเร็จการศึกษา คำอธิบายรายวิชาการฝึกฯ ต้องสะท้อนความสัมพันธ์กับรายวิชาที่นักศึกษาเรียนในหลักสูตรและอาชีพที่ทำได้</p> <p>2. จำแนกเป็นชั้นปี แม้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพอาจจะดำเนินการในชั้นปีที่ 3 หรือ 4 แต่ต้องนำเสนอให้เห็นกระบวนการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 และต่อเนื่องทุกชั้นปี</p> <p>3. การนำเสนอข้อมูลให้นำเสนอในลักษณะของ PDCA และนำเสนอโดยนำ CWIE (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE) มาเป็นหลักในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน</p>
23	โครงสร้างหลักสูตร	<p>1. จัดพิมพ์ให้รูปแบบเป็นหมวดหมู่ชัดเจน เป็นระเบียบ</p> <p>2. ให้ชื่อหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา และหรือรายวิชา รวมทั้งจำนวนหน่วยกิตขึ้นตรงกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และ มคอ.1 (ถ้ามี)</p> <p>3. รายวิชาที่ระบุในโครงสร้างหลักสูตรและในแผนการเรียนต้องระบุทั้งชื่อวิชาที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ</p> <p>4. ชื่อรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องมีความหมายตรงกัน</p> <p>5. ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต ต้องตรงกันตลอดเล่มหลักสูตร</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
23	โครงสร้างหลักสูตร (ต่อ)	<p>6. การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้มีวิชาโท ต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นลักษณะโครงสร้างหลักสูตรแบบ “เอกเดี่ยว” หรือ “เอก-โท”</p> <p>6.1 กรณีที่จัดโครงสร้างหลักสูตรให้มีรายวิชาโทต่อท้ายโครงสร้างเพื่อให้นักศึกษาสาขาวิชาอื่นมาเรียนเป็นวิชาโท โดยที่รายวิชาที่จัดไว้ไม่มีผลกระทบต่อแผนการเรียนของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรและสาขาวิชานั้น ๆ เป็นการจัดโครงสร้างแบบ “เอกเดี่ยว” ในโครงสร้างแบบนี้ กรณีนักศึกษาหลักสูตรและสาขาวิชาอื่นที่เลือกเรียนรายวิชาที่กำหนดไว้เป็นวิชาโทไม่ครบตามที่กำหนด ยังสามารถสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรและสาขาวิชาต้นสังกัดเดิมของตนเองได้ ส่วนรายวิชาโทที่มาลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรนี้จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกเสรี กรณีเรียนรายวิชาครบ จะได้วิชาโท โดยมีข้อความระบุในเอกสารใบรายงานผลการศึกษา</p> <p>6.2 กรณีที่จัดแผนการเรียนโดยกำหนดรายวิชาโทไว้ในโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาต้องเรียนในลักษณะเป็นเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา หมายถึงต้องเรียนรายวิชาบังคับ รายวิชาเลือก และรายวิชาโท ด้วยจึงจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้ เป็นการจัดโครงสร้างแบบ “เอก-โท” โดยที่ในกรณีนี้ หากนักศึกษาไม่เรียนรายวิชาโท หรือ เรียนไม่ครบตามที่กำหนดในหลักสูตร จะไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา (เรียนรายวิชาไม่ครบตามโครงสร้างหลักสูตรในส่วนของวิชาโท)</p> <p>6.3 รายวิชาที่กำหนดเป็นวิชาโท ต้องเป็นรายวิชาเฉพาะหรือรายวิชาแกนของศาสตร์นั้น ๆ โดยปกติจะกำหนดจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำไว้ที่จำนวน 21 หน่วยกิต โดยจำแนกเป็นวิชาโทบังคับ และ วิชาโทเลือก</p> <p>7. ตามมติคณะกรรมการร่างระเบียบและข้อบังคับในการประชุมเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 และนโยบายสภามหาวิทยาลัยในคราวการประชุมวันที่ 15 มิถุนายน 2563 สืบเนื่องจากข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2563 ข้อ 23 และ ข้อ 24 กำหนดให้ทุกหลักสูตรต้องระบุโครงสร้างหลักสูตรระดับอนุปริญญาไว้ในเล่มหลักสูตร (มคอ.2) ด้วย</p> <p>(กรณีการจัดการหลักสูตร 2 ปริญญา จะเป็นกรณีที่นักศึกษาต้องเรียนรายวิชาของทั้งสองหลักสูตรพร้อมกัน โดยอาจยกเว้นใช้ผลการเรียนร่วมกันในส่วนของรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป รายวิชาวิจัย รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายวิชาสัมมนา เป็นต้น)</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย								
24	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล (หมวดที่ 4)	<p>1. ให้อธิบายหรือระบุกระบวนการในการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะและคุณภาพของบัณฑิต ให้ระบุวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เช่น การใช้ Project-based, problem-based หรือ WIL/CWIE เป็นต้น</p> <p>2. ให้ระบุกลยุทธ์การสอน การกำหนดกิจกรรมและโครงการให้นักศึกษาดำเนินการ และการกำหนดระบบและกลไกในการติดตามงานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษา เช่น ผู้สอนมีการกำหนดหรือมอบหมายงาน แบบฝึกหัด ให้นักศึกษาทำเป็นประจำโดยมีปริมาณที่เหมาะสมกับเวลาเรียนและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome) ของหลักสูตร</p> <p>3. ให้กำหนดความคาดหวังผลการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละชั้นปีในหมวดที่ 4 ของหลักสูตร ต่อจากหัวข้อ “การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา” โดยให้มีรายละเอียดดังตัวอย่างต่อไปนี้</p> <table border="1" data-bbox="658 667 2020 967"> <thead> <tr> <th data-bbox="658 667 779 751">ชั้นปีที่</th> <th data-bbox="779 667 1039 751">สมรรถนะที่คาดหวัง</th> <th data-bbox="1039 667 1303 751">คุณลักษณะที่คาดหวัง</th> <th data-bbox="1303 667 2020 751">ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง โดยให้นับกระบวนการ WIL อย่างเป็นระบบและชัดเจน</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="658 751 779 967">1</td> <td data-bbox="779 751 1039 967">ภาษาอังกฤษและไอที</td> <td data-bbox="1039 751 1303 967">สามารถใช้ภาษาอังกฤษและไอทีในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ</td> <td data-bbox="1303 751 2020 967">1. กำหนดให้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตในแผนการเรียนชั้นปีที่ 1 2. จัดกิจกรรมค่ายฝึกอบรม Intensive course เสริมทักษะนอกเวลาเรียนด้านภาษาอังกฤษและไอที ร่วมกับผู้ประกอบการเฉพาะทาง ไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมงตลอดปีการศึกษาที่ 1</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. ในหมวดที่ 4 หัวข้อที่ 3 (การพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้าน) ในกลุ่มวิชาเฉพาะด้านหัวข้อย่อยข้อที่ 2 ของผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ได้แก่ หัวข้อ “กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนา...” ให้พิจารณาการเพิ่มเติมหัวข้อที่อธิบายวิธีการและขั้นตอนต่อจากหัวข้อที่มีอยู่เดิมที่จะสามารถสะท้อนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจนยิ่งขึ้น</p>	ชั้นปีที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	คุณลักษณะที่คาดหวัง	ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง โดยให้นับกระบวนการ WIL อย่างเป็นระบบและชัดเจน	1	ภาษาอังกฤษและไอที	สามารถใช้ภาษาอังกฤษและไอทีในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ	1. กำหนดให้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตในแผนการเรียนชั้นปีที่ 1 2. จัดกิจกรรมค่ายฝึกอบรม Intensive course เสริมทักษะนอกเวลาเรียนด้านภาษาอังกฤษและไอที ร่วมกับผู้ประกอบการเฉพาะทาง ไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมงตลอดปีการศึกษาที่ 1
ชั้นปีที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	คุณลักษณะที่คาดหวัง	ระบบ กลไก กลยุทธ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่คาดหวัง โดยให้นับกระบวนการ WIL อย่างเป็นระบบและชัดเจน							
1	ภาษาอังกฤษและไอที	สามารถใช้ภาษาอังกฤษและไอทีในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ	1. กำหนดให้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตในแผนการเรียนชั้นปีที่ 1 2. จัดกิจกรรมค่ายฝึกอบรม Intensive course เสริมทักษะนอกเวลาเรียนด้านภาษาอังกฤษและไอที ร่วมกับผู้ประกอบการเฉพาะทาง ไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมงตลอดปีการศึกษาที่ 1							

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
25	ข้อมูล KPI การปรับปรุงหรือ การพัฒนาหลักสูตร (แล้วแต่กรณี)	<p>ต้องมีข้อมูลที่ชัดเจนในทุกประเด็น KPI การปรับปรุงหรือการพัฒนาหลักสูตร ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยจัดทำเป็นเอกสารแยกเล่มจาก มคอ. 2 โดยเฉพาะผลการศึกษาคความจำเป็น (Needs Assessment) ที่สนับสนุนว่าเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาประเทศ จุดเน้นของรัฐบาลและของมหาวิทยาลัย มีกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนที่ชัดเจนและความเป็นไปได้ด้านการบริหารจำนวนผู้เข้าเรียนตามแผนการรับนักศึกษาที่ระบุใน มคอ.2 และจุดคุ้มทุนของหลักสูตร</p> <p>ให้จัดทำเอกสารรวมเล่มเพียง 1 ฉบับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งกรรมการปรับปรุงหลักสูตร กรรมการวิพากษ์หลักสูตร (กรรมการพัฒนาหลักสูตร-กรณีเป็นหลักสูตรใหม่) 2. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของหน่วยงาน คณะกรรมการประจำหน่วยงาน 3. สำเนาการทำ Needs Assessment 4. ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร (อาจจัดทำแยกเล่มกรณีที่มีเอกสารจำนวนมาก)
26	รายละเอียดการพัฒนาอาจารย์ในหมวดที่ 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องระบุให้ครบขอบข่ายการปฏิบัติหน้าที่หลัก 3 เดือนของอาจารย์ ประกอบด้วย (1) การสอน (2) การวิจัย (3) การบริการวิชาการ และเพิ่มเติมข้อที่ 4 คืองานอื่น ๆ 2. กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องระบุเนื้อหา ขั้นตอน กระบวนการที่สอดคล้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการวิจัย
27	รายละเอียดในหมวดที่ 7	ต้องนำเสนอให้ครบประเด็นขั้นต่ำตามข้อกำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 ในระดับหลักสูตร
28	การจัดทำและตรวจสอบเอกสาร	<p>ให้ตรวจสอบความถูกต้องการพิมพ์เอกสารอย่างพิถีพิถัน โดยกรรมการสภามหาวิทยาลัยได้เสนอแนะ ดังนี้</p> <p>“...สิ่งที่จะบั่นทอนความน่าเชื่อถือของหลักสูตรคือ รูปเล่มที่นำเสนอ ที่มีข้อผิดพลาดด้านภาษาอังกฤษ ด้านการพิมพ์ผิด ด้านการจัดหน้า และด้านการแปล มหาวิทยาลัยต้องย้ายไปทางคณะกรรมการร่างหลักสูตร โดยเฉพาะประธานคณะกรรมการร่างหลักสูตรที่ต้องละเอียดถี่ถ้วนให้มากที่สุด เพราะหลายอย่างมองเห็นได้ชัดเจน แต่ยังไม่ยอมให้ผ่านมาถึงสภาฯ ได้ สะท้อนว่าขาดการตรวจสอบ พิสูจน์อักษร จัดรูปเล่ม..”</p>

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
29	รายละเอียดในภาคผนวก	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเรียงลำดับก่อน-หลังของภาคผนวกให้ถูกต้อง (เรียงลำดับในลักษณะของสารบัญเฉพาะของภาคผนวก) 2. ระบุเลขหน้าในเอกสารภาคผนวกให้ต่อเนื่องจากเนื้อหาในเล่มหลักสูตร 3. สำเนาเอกสาร มคอ.1 (ถ้ามี) และ/หรือ กฎหมาย เช่น พ.ร.บ. วิชาชีพ (ถ้ามี) และ/หรือ ประกาศเกณฑ์วิชาชีพ (ถ้ามี) ที่นำมาประกอบในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตร 4. แนบเอกสารสรุปข้อเสนอแนะของกรรมการวิพากษ์หลักสูตร (ข้อมูลเดียวกันกับที่ระบุในเอกสารแบบนำเสนอหลักสูตร) 5. ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรกับ มคอ.1 (ถ้ามี) (หลักสูตรใหม่ไม่มีแบบฟอร์มเปรียบเทียบ) 6. ประวัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร (และอาจารย์ผู้สอน – กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา) ให้เรียงตามลำดับที่ระบุในหมวดที่ 1 (อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร) และในหมวดที่ 3 (อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน) 7. เอกสารอื่น ๆ เช่น ข้อบังคับการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
30	แบบฟอร์มเอกสาร และการพิมพ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบเอกสารหลักสูตร (มคอ.2) มีองค์ประกอบ หัวข้อเป็นไปตามรูปแบบที่ สกอ. กำหนดใน template มคอ.2 2. ตรวจสอบการพิมพ์ การตัดคำ กั้นหน้า-กั้นหลัง คำพิมพ์ผิด 3. ชื่อและลำดับหัวข้อในแต่ละหมวดใน มคอ.2 ต้องให้อยู่คนละบรรทัด
31	การนำเสนอหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี หน่วยงานเสนอเอกสารหลักสูตรให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนกลั่นกรอง และ สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา หน่วยงานเสนอเอกสารหลักสูตรให้บัณฑิตวิทยาลัยกลั่นกรอง โดยอาจนัดหมายประชุมคลินิกหลักสูตร 2. หน่วยงานปรับปรุงเอกสารหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรอง เมื่อเสร็จสมบูรณ์ให้เสนอขอบรรจุวาระการประชุมตามกรอบเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดและประชาสัมพันธ์หน่วยงานทราบ 3. หน่วยงานนำเสนอหลักสูตรตามขั้นตอน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ 3.2 นำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ 3.3 หน่วยงานนำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย

ที่	ประเด็น	รายละเอียดตามข้อเสนอแนะของสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำ ทบทวน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย
32	การนำเสนอหลักสูตร (ต่อ)	ทั้งนี้ การนำเสนอหลักสูตรตามข้อ 3.1-3.3 ต้องจัดทำเอกสารและสไลด์นำเสนอตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นหลักสูตรที่จะพัฒนาใหม่ จะต้องดำเนินการจัดการข้อมูลและนำเสนอต่อคณะกรรมการการเงินก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบจึงจะสามารถดำเนินการต่อไปได้
33	การเสนอเรื่องเพื่อขอเปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียมนิยมการศึกษา (กรณีหลักสูตรเดิม) หรือ การขอ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียนิยมการศึกษา (กรณีหลักสูตรใหม่)	จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานจัดทำรายละเอียดตามแบบฟอร์ม/รูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ขอแบบฟอร์มได้ที่บัณฑิตวิทยาลัย หรือ สนว. (ปอย)หรือที่กองนโยบายและแผน (หนึ่ง) 2. เสนอบรรจุวาระการประชุมคณะกรรมการการเงินพิจารณาให้ความเห็นชอบ (เสนอผ่านกองนโยบายและแผน) 3. เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยระบุข้อความว่าได้ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเงินแล้ว โดยระบุครั้งที่และวันเดือนปีที่ประชุม 4. เมื่อผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย จึงนำไปจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้จะต้องดำเนินการขั้นตอนเหล่านี้ให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เช่น ดำเนินการให้เสร็จก่อนนำไปจัดทำประกาศรับสมัครนักศึกษา เป็นต้น
34	การจำแนกประเภทหลักสูตรตามแนวปฏิบัติการรับทราบหลักสูตรและการอนุมัติหลักสูตร ของ สกอ. (ยังไม่มีเปลี่ยนแปลง)	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรใหม่ ได้แก่หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใหม่ (เป็นหลักสูตรที่ไม่เคยมีมาก่อนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย) 2. หลักสูตรปรับปรุงใหญ่ ได้แก่ หลักสูตรที่ปรับปรุงตามวงรอบ หรือ ปรับปรุงตาม มคอ. 1 (กรณีที่มีมีการประกาศใช้ มคอ. 1) หรือ การเปลี่ยนแปลงที่กระทบโครงสร้างหลักสูตร เช่น เปลี่ยนแปลงรายวิชา เนื้อหา โครงสร้างหน่วยกิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ในคราวเดียวกัน หรือ การปรับปรุงให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ (กรณีที่มีมีการประกาศใช้) 4. หลักสูตรปรับปรุงเล็ก ได้แก่ หลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตร 5. หลักสูตรปรับปรุงย่อย ได้แก่ การขอเปลี่ยนรหัสวิชา หรือ ชื่อวิชา หรือ คำอธิบายรายวิชา หรือ การเพิ่มรายวิชา 1-2 รายวิชา

ที่มา: ประมวลจากข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย เมษายน และ กันยายน 2560 , มีนาคม-กันยายน 2562 และสภาวิชาการระหว่างการประชุมกุมภาพันธ์ 2561 – มิถุนายน 2563

และรายการที่ 34 จากหนังสือ สกอ. ที่ ศธ 0506/(2) ว 172 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559

.....

ที่ ศธ ๐๕๐๖๒๖/๑๐๖๕

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๗๐๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา

เรียน

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และแนวปฏิบัติในการนำเสนอหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นั้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้ให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

- ๑. หลักสูตรที่ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่
  - ๑.๑ หลักสูตรใหม่
  - ๑.๒ หลักสูตรฉบับปรับปรุง ที่เป็นการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ และระบบการศึกษา
  - ๑.๓ หลักสูตรปรับปรุง (๕๐๒.๐๘) ที่เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
  - ๒. หลักสูตรที่ไม่ต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย ที่เป็นการปรับปรุงระดับรายวิชา อาทิ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการปรับคำอธิบายรายวิชา โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร

ดังนั้น ขอให้สภาบันอุดมศึกษาส่งเอกสารหลักฐานการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเล็กน้อยที่ผ่านความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้ข้อมูลหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ

จึงเวียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ดร.นิตยภัต ศึกษธรรม)

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา   รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๐-๕๓๓๒   ปฏิบัติงานราชการส่วนกลางคณะกรรมการการอุดมศึกษา
โทรสาร ๐-๒๒๑๕-๕๓๓๐ และ ๐-๒๒๑๕-๕๓๓๑